

Kiasma

www.kiasma.fi

2010 **45** vol 12

**Denise
Grünsteinin
salaiset tarinat**

ARS-matkalla

**Muistatko
Glazunovin?**

**Nykytaide
kertoo meistä**

Là-bas juhlii

Pääroolissa katsoja

Kesän kalenteri

Kätkeytyjä kertomuksia

Denise Grünstein pitää itseään romantikkona. Luonto ja maisemat toimivat hänen valokuvateostensa näyttämöinä. Isokokoiset teokset muodostavat sarjan kertomuksia, joilla ei ole alkua eikä loppua. Ne ovat kuin pysäytyskuvia jännityselokuvasta, jota ei ole olemassa.

Figure 6 sarjasta Figure in Landscape, 2001

Teoksissaan taiteilija matkaa todellisuuden ja unenomaisen välimaastossa.

”Minua kiinnostaa se, mitä en ymmärrä”, **Denise Grünstein** toteaa. Hän ei kuitenkaan halua selitellä liikaa teoksiaan. Hän kehottaa vain näyttelyn nimen tavoin: *Figure out*. Ota selvää, hoksaa itse!

IHANAT HIUKSET RANNALLA

Ihminen on tottunut katsomaan toista yleensä kasvoihin, mutta mitä tapahtuu, kun katsekontakti ja kasvojen yksilölliset piirteet riisutaan? Grünstein nostaa muutamissa teoksissaan pääosaan hiukset.

Hiuksilla ja varsinkin niiden menetyksellä on voimakas symbolinen arvo länsimaisessa yhteiskunnassa. Hiukset ovat voiman ja eroottisen vetovoiman symboli. Pitkien hiusten leikkaaminen tai poninhännän katkaiseminen ovat myös riittejä aikuisuuteen. Moni uskoo, että hiuslisäkkeet lisäävät naisellisuutta ja että peruukit peittävät kadonneita hiuksia. Keitä ovat ne naiset, joiden hiukset leikataan lisäkkeiksi ja kuka on valmis luopumaan hiuksistaan toisen katoavan kauneuden tähden?

Grünsteinin *Figure Out* -teossarja on kuvattu osittain Tanskan Skagenissa, johon 1800-luvun lopulla pohjoismaiset taiteilijat kokoontuivat ikuistamaan hahmoja kuulaassa rantamaisemassa.

Denise Grünstein: Headhunter, 2009

Perinteistä muistuttaa myös teoksessa *Headhunter* näkyvä niskatuki, joiden avulla varhaiset valokuvaajat saivat kuvattavan kasvot pysymään aloillaan useiden minuuttien valotusajoista huolimatta. Teoksessa on kuvattu naishahmon sivuprofiili aivan kuten poliisilaitoksen arkistokuvassa, missä henkilö esitetään eri kuvakulmista tunnistamisen helpottamiseksi. Malli ei havaitse katsojaa; hän on vain katseen kohteena.

MITÄ JÄÄ, KUN SUORA YHTEYS KATSOJAAN KATOAA?

Koska kasvot on peitetty hiuksilla, katsoja ei tavoita mallin katsetta. Henkilön ruumiinrakenteen ohessa katsoja voi tarkastella pintaa, materiaaleja, vaateetusta ja hiuksia. Kaikissa Grünsteinin teoksissa ei ole edes hahmoa, vaan vain pöydän päälle kauniisti laskostettuna roolipuku, mekko ja peruukki, joita on myös sikin sokin pöydältä rantahiekkaan tipahtaneina. Outo läsnäolon

ja etäisyyden samanaikaisuus tekee katsomisen kokemuksesta unenomaisen.

VAARAN JA DRAAMAN NÄYTTÄMÖT

Hehkuvan vihreät metsän värit ympäröivät *Figure in Landscape* -sarjan lavastettuja, jopa uhkaavia kohtauksia. Luonnon helmassa voi törmätä hurmaavaan punahiuksiseen naiseen hyvin leikatuissa vaatteissaan. Teokset paljastavat piilotettuja merkkejä turvattuudesta, väkivallan pelosta ja ahdistuneisuudesta. Syntyy mielikuva, kuin jokin olisi häiritsevästi pielessä. Kohtauksien yllä väreilee odottava tunnelma. Jotakin tulee tapahtumaan. Sitten kaikki pysähtyy.

”Paikoillanne!” Grünstein pysäyttää panoraamamaismissaan esiintyvän mallin liikkeen. Ison negatiivikoon palkkikameran käyttäminen edellyttää, että mallin täytyy olla jonkin aikaa paikoillaan, jotta kuva voidaan ottaa.

Denise Grünstein: Malplacé, 2005

Teokset ovat myös kunnianosoitus klassiselle valokuvaukselle.

Teosarjassa *Malplacé* on mukana nostalginen ulottuvuus, sillä taiteilija palaa lapsuutensa maisemiin Hangon ympäristöön. Luonnon ja sivilisaation rajamailla liikkuu hämmentyneen oloinen nainen, joka tuntuu olevan kadoksissa. Mustavalkoisissa teoksissa ei kuulu lapsuuden kesien äänet, vaan niitä leimaa tumma pohjavire.

□ Satu Metsola

Denise Grünsteinin näyttely Figure Out on esillä 30.4. – 15.8. Kiasman viidennessä kerroksessa. Näyttely on taiteilijan ensiesiintyminen Suomessa. Hänellä on ollut yksityisnäyttelyitä mm. Tukholman Moderna Museetissa (2001) ja Hasselblad Centerissä Göteborgissa (2005) ja lukuisia gallerianäyttelyitä Euroopassa.

Denise Grünstein syntyi vuonna 1950 Helsingissä, mutta muutti jo varhaislapsuudessaan Ruotsiin. Grünstein on Ruotsin kuuluisimpia valokuvaajia. Taiteellisen työskentelynsä ohella hän on tunnettu mainoskuvistaan, henkilökuvistaan ja muista tilaustöistään.

Taiteesta puhuminen vain maantieteellisin rajauksin ei ole koskaan riittävää.

ARSia rakennetaan jo vauhdilla

UUODEN KULUTTUA avataan kahdeksas ARS, kolmannen kerran Kiasmassa. ARS on joka viides vuosi järjestettävä suurin nykytaiteen tapahtuma Suomessa. Vuodesta 1961 alkaen se on esitellyt keskustelua herättäviä ja ajan-kohtaisia teoksia eri puolilta maailmaa.

ARS 11 -NÄYTTELYN lähtökohtana on afrikkalainen nykytaide. Maantieteellisesti Afrikka sisältää yli viisikymmentä maata ja satoja eri kieliä ja kulttuureja. Afrikkalaiset kulttuurit ja identiteetit eivät ole vain etnisiä tai maantieteellisiä eikä Afrikasta voi puhua ilman sellaisia käsitteitä kuin siirtomaavalta ja siirtolaisuus.

TAIDE ON samaan aikaan sekä paikallista että kansainvälistä. Monet afrikkalaiset taiteilijat opiskelevat, työskentelevät ja elävät myös muualla kuin kotimaassaan. Taiteesta puhuminen vain maantieteellisin rajauksin ei ole koskaan riittävää. Maita ja maanosia tärkeimpiä ovat taiteen tarjoamat sisällöt, asiat ja kysymykset, joita se esittää.

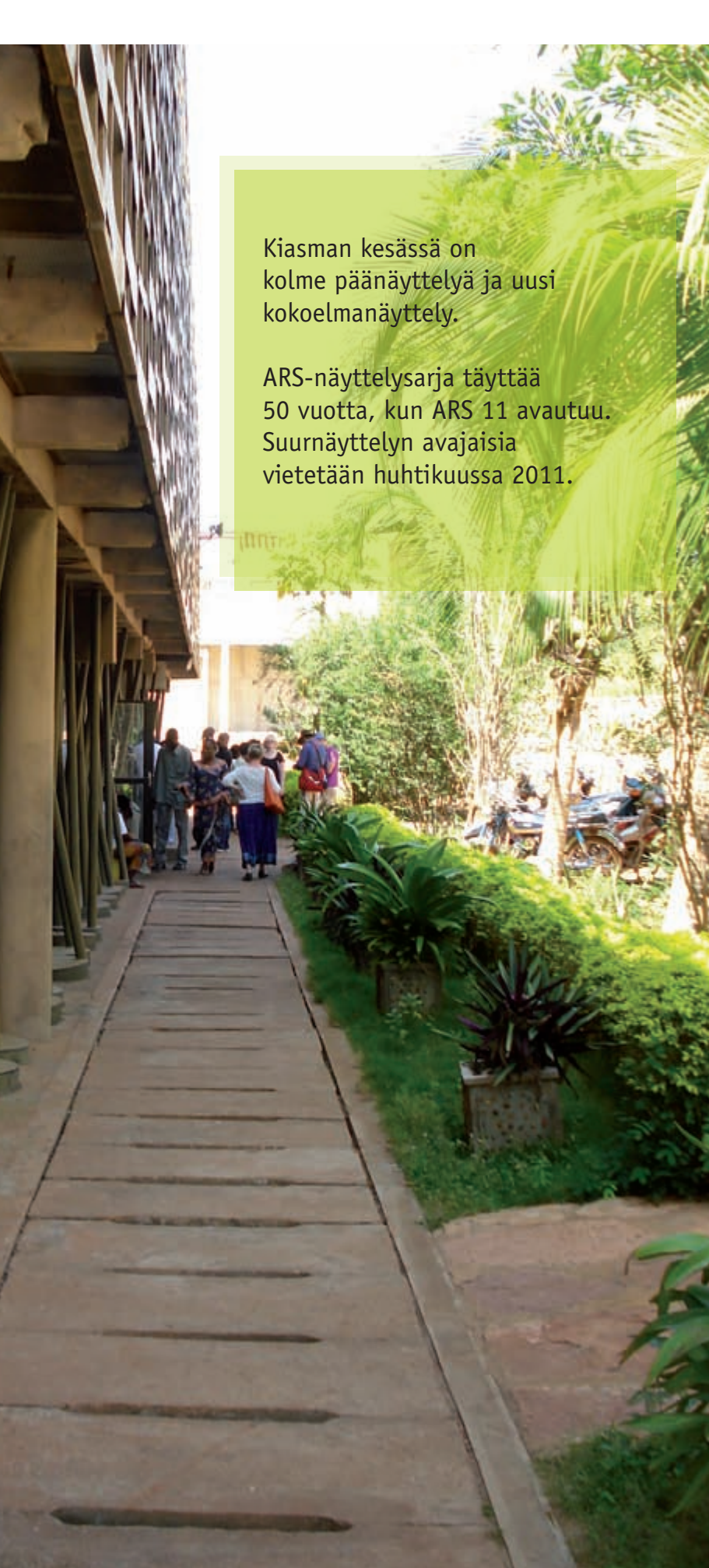
KEVÄÄN AIKANA ensimmäiset ARS-taiteilijat tulevat tutustumaan museon tiloihin ja lopulliset taiteilijavalinnat tapahtuvat syksyllä. Merkittävän osan ARS-valmisteluja muodostavat henkilökohtaiset keskustelut afrikkalaisten taiteilijoiden ja kuraattoreiden kanssa. Heidän asiantuntemuksensa ja kriittiset kommenttinsa ohjaavat ja opastavat meitä työssämme.

USEAT suomalaiset taidemuseot ja galleriat ovat mukana ARS-satelliitteina ja suunnittelevat omia tapahtumiaan ja näyttelyitään. Tärkeintä valmisteluissa onkin verkostoituminen ja yhteistyö paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

□ Pirkko Siitari, vs. museonjohtaja

ARS-kuraattorien, Pirkko Siitarin ja Arja Millerin ensimmäinen ARS-suunnittelumatka suuntautui Maliin, Bamakon valokuvabiennaaliin. Matkan tunnelmia oheisessa kuvassa ja jutussa sivulla 22.

Kiasman kesässä on kolme päänäyttelyä ja uusi kokoelmanäyttely.

ARS-näyttelysarja täyttää 50 vuotta, kun ARS 11 avautuu. Suurnäyttelyn avajaisia vietetään huhtikuussa 2011.

Kiasma lehti 45

KIASMA-LEHTI | ISSN 1455-173X

Julkaisija | Nykyaiteen museo

Toimituksen osoite | Kiasma, Nykyaiteen museo

Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki

www.kiasma.fi | e-mail kiasma-lehti@kiasma.fi,

puh. (09) 173 361, fax (09) 1733 6503

Vastaava toimittaja |

tiedotuspäällikkö Merja Kukkonen (09) 1733 6507

Toimitussihteeri |

tiedottaja Päivi Oja (09) 1733 6534

Verkkototeutus |

verkkomediasuunnittelija Janne Heinonen

Ulkoasu ja taitto | graafinen suunnittelija Timo Vartiainen

Käännökset | Multidoc

Painopaikka | F.G. Lönnberg

Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin

tulleista muutoksista.

KIRJOITTAJAT TÄSSÄ NUMEROSSA

Merja Kukkonen | vastaava toimittaja

Satu Metsola | amanuenssi

Arja Miller | näyttelyintendentti

Päivi Oja | toimitussihteeri

Kaija Papu | sarjakuva

Pirkko Siitari | vs. museonjohtaja, kokoelmaintendentti

Jonna Strandberg | tuottaja

Jari-Pekka Vanhala | amanuenssi

VALOKUVAT | Denise Grünstein, Seppo Hilpo, Johanna

Lecklin, Lauri Luhta, Satu Metsola, Arja Miller, Kristina

Myntzing, Henrik Palmberg, Kaija Papu, Richard Rutledge,

Petri Summanen, Sari Tervaniemi

© Galleri Charlotte Lund, Siro Micheroli © Sasha Huber

Valtion taidemuseo / Kuvataiteen keskusarkisto:

Pirje Mykkänen, Henri Tuomi

YHTEYSHENKILÖT | vs. Museonjohtaja Pirkko Siitari |

Museonjohtajan assistentti Tuula Vuorio (09) 1733 6516 |

Näyttelyintendentti Arja Miller (09) 1733 6537 |

Kokoelmaintendentti Pirkko Siitari (09) 1733 6519 |

Vastaava museolehtori Sanna Hirvonen (09) 1733 6514 |

Kiasma-teatterin vastaava tuottaja Riitta Aarniokoski

(09) 1733 6512 | Yhteistyöpäällikkö Sanna-Mari Jäntti

(09) 1733 6653 | Tilavuokraukset: yhteistyökoordinaattori

Päivi Hiilka (09) 1733 6668 | Tiedotuspäällikkö Merja

Kukkonen (09) 1733 6507

NYKYTAITEEN MUSEO on perustettu 1991, Kiasma raken-

nettu 1998. Rakennuksen suunnitteli arkkitehtikilpailun

voittaja Steven Holl, USA. Kiasmassa on viisi kerrosta.

Kokonaisala on 12 000 m², josta museotiloja on 9 100 m².

Kiasman taidekokoelmissa on n. 7 900 teosta kotimaista

ja kansainvälistä nykyaiteidetta. Nykyaiteen museo Kiasma

kuuluu Valtion taidemuseoon.

KIASMA *Chiasm*, ~a, s (anat) risteys, risti ~us s (pl~i) (ret)

kiasmi. *Kiasma*, hermojen, vars. näköhermojen eli näkö-

juosteiden, risteys. *Kiasma* (kreik. khiasma = viivaristeys,

X-kirjaimen muodosta), tuman kypsymisjakautumisessa

diploteenivaiheessa todettava kohta, jossa vastinkromo-

somit kietoutuvat toisiinsa. > *Crossing over*.

Keväällä on mahdollisuus nähdä teos ja taiteilija. Maiju Salmenkiven maalaus Tähtisade (2008) on mukana Järjestetty juttu -kokoelmanäyttelyssä.

Bongaa taiteilija

KIASMA esittelee nykytaidetta mahdollisimman monipuolisesti. Esillä on yhtäaikaisesti kymmenien taiteilijoiden teoksia eri näyttelykokonaisuuksiin koottuna. Teosten lisäksi on mahdollista tavata itse taiteilijoita. Kiasma-teatteri tuo myös esitystaiteen tekijät taloon. Keitä he ovat? Mitä tämä ammattikunta tekee ja työstään ajattelee?

Joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko on Kiasman ilmaisilta. Ilmaisen sisäänpääsyn lisäksi näyttelyiden ohessa on muuta ohjelmaa ja taiteilijatapaamisia.

Huhtikuun aloittaa **Sanna Kekäläinen**, jonka uuteen *Onni-Bonheur-Happiness 2* -teokseen voi tutustua ilmaisillan Demo-Keskiviikon avoimissa harjoituksissa.

Samana keskiviikkona *Taiteilijoiden ilta* tuo paikalle useita taiteilijoita kohtaamaan yleisön. Läsniä ovat mm. **Hanna Haaslahti**, **Hilda Kozári**, **Tiina Mielonen** ja **Maiju Salmenkivi**. Keräilyhulluudesta ja taiteen rajamaastosta keskustellaan **Jussi Kiven**, **Veli Granön** ja **Outi Turpeisen** kanssa.

Keväällä *Keskustellaan Rauhassa*. Vieraina ovat vuorollaan uuden kokoelmanäyttelyn taiteilijat **Salla Tykkä**, **Hilda Kozári** ja **Elina Merenmies**. Lisätietoja lehden kalenterissa ja osoitteessa www.kiasma.fi □

Pistäydy osaksi taideteosta

TAITEILIJJA Johanna Lecklin pystyttää 6.–11.4. Kiasman edustalle tarinakahvilan, *Story Cafén*. Siellä vierailija saa kupin kahvia palkkioksi kertomastaan tarinasta. Tilassa esitetään samanaikaisesti aiemmin eri maissa videolle tallennettuja tarinoita, henkilökohtaisia muistoja, seikkailuja, noloja sattumuksia, anekdootteja ja bussissa kuultuja juttuja.

”Alkaessani tehdä ensimmäisiä tarinataltiointeja oletin, että tarinankertoja kertoo asiat totuudenmukaisesti ja kertomus tallentuu nauhalle sellaisenaan. Pian aloin kuitenkin pohtia, missä määrin on kyse esiintymisestä, esityksestä,” sanoo Lecklin. Hän on tähän mennessä nauhoittanut noin 250 tarinaa yli kymmenellä eri kielellä seitsemässä eri maassa. Nauhat on editoitu installaatioksi, jota esitetään *Järjestetty juttu* -kokoelmanäytelyssä. □

Pakko päästä pajaan

TAITEELLA on ihmeellinen vaikutus. Jo sen katsominen virkistää, ilahduttaa, ällistyttää ja askarruttaa. Mitä tapahtuukaan, kun pääsee itse kokeilemaan rajojaan myös taiteen tekijänä.

Kiasma tarjoaa työpajatoimintaa ammattiohjaajien opastamana erilaisille vierailijoille. Rääätälöimme omia toimintamuotoja kaveriporukoille, työ-toiminnan piiriin kuuluville ja muillekin työyhteisöille, terapiaryhmille sekä koululais- ja päiväkotiryhmille. Tutustu Kiasman verkkosivuilla www.kiasma.fi monipuoliseen työpajatarjontaan.

Suosittu vauva- ja taaperotyöpajakin jatkuvat taas syksyllä. □

Mitä nyt Kiasmassa

KIASMA taas otsikoissa. On helppo poimia näyttelyistä ja esityksistä, luennoista ja muusta tarjonnasta juuri kiinnostavimmat helmet, kun on selvillä siitä mitä Kiasmassa on meneillään.

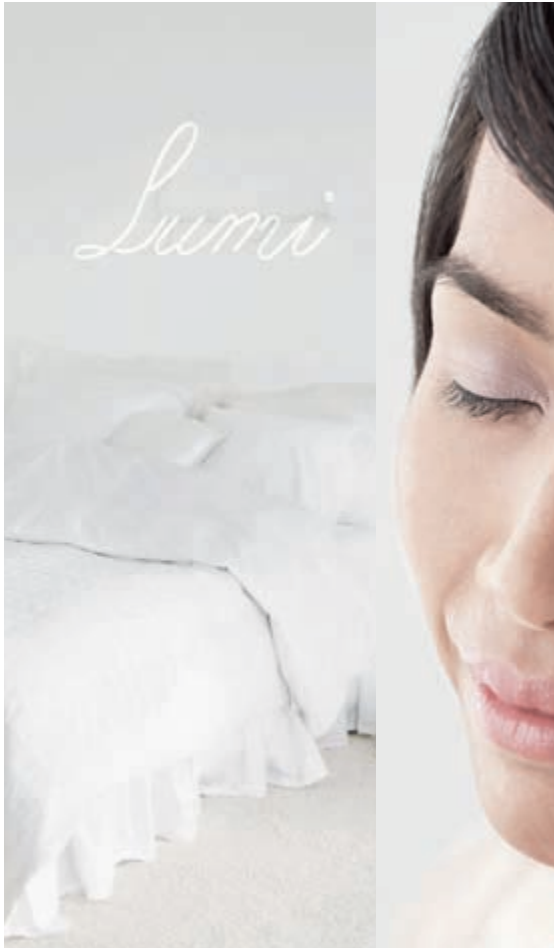
Saat noin kerran kuukaudessa viestin Kiasman ohjelmatarjonnasta kätevästi suoraan omaan sähköpostiosoitteeseesi, kun liityt Kiasmail-postituslistalle osoitteessa www.kiasma.fi □

PETRI SUMMANEN

Osta opastus

MITÄ LAHJAKSI äidille? Minne polttariseurueen kanssa? Opastus ystäväpiirin yhteiseksi iloksi? Mitä on nykyaide, pitäisikö perehtyä – opastus tarjoaa pikakurssin nykyaiteen keskeisiin kysymyksiin. Tutustu tarjontaan osoitteessa www.kiasma.fi □

Uusi Lumi on ihme

Lumi on Tikkurilan uusi, valkoistakin valkoisempi sisäseinämaali. Sen valoisuus tuo tilaan uusia ulottuvuuksia. Täyshimmeä Lumi-pinta myös peittää tavallista tehokkaammin. Valkoinen on nyt lumivalkoinen! Lumi-värikartan sävytetyt valkoiset luovat tilaan eri tunnelmia, kuin valon ja varjon leikki hangella.

**MAALILINJA
PALVELEE**

WWW.TIKKURILA.FI • 010 860 8600

IDEAT • VÄRIT • MAALAUSSUUNNITTELU • TEKIÄPANKKI
ARKISIN KLO 9-19 (PUHELUN HINTA NORM. PVM/MPM)

TIKKURILA
Maalaa maailmasi

Kiasma lyhyesti

VTM/KKKA/PIIEM/KKÄNEN

Kimppakiasma

KESKIVIIKKOISIN kannattaa pariutua! Veikkaus-korttia vilauttamalla saa joka keskiviikko kaksi museolippua yhden hinnalla. Etu on voimassa joulukuuhun asti, ja Veikkaus-kortin voi tilata ilmaiseksi Veikkauksen verkkosivuilta www.veikkaus.fi □

Kahvila kesäterasseineen tarjoaa paikan levähtää ja virkistyä. Kiasma-kaupasta löydät lukemista tai ratkaisut lahjapulmaan.

Café Kiasma ja Kiasma-kauppa ovat avoinna koko kesän museon aukioloaikoina. □

Merce Cunningham
– modernia tanssia
vuonna 1958.

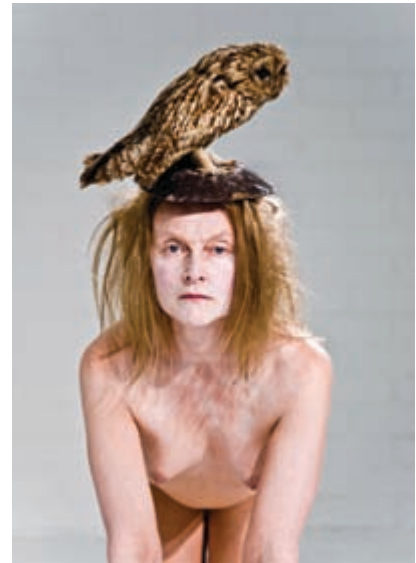
Miten moderni tanssi kehittyi?

KIASMA-TEATTERIN kevään seminaarissa voi kummastella modernin tanssin kehityshistoriaa. Seminaarin aiheena on edesmennyt koreografi ja opettaja **Merce Cunningham** (1919–2009), joka on postmodernin tanssin merkittävimpiä uranuurtajia. Hän mm. puhdisti modernin tanssin tarinamuotoisuudesta ja romutti monet tanssitaiteelle tyypilliset kirjoittamattomat säännöt, esimerkiksi että tanssijoiden tulisi aina olla kasvokkain yleisöön.

Cunningham ehti 60 vuoden mittaisella urallaan tehdä uudistus-työn lisäksi myös yli 150 tanssiteosta, toimia yhteistyössä säveltäjä **John Cagen** kanssa sekä perustaa Merce Cunningham Dance Companyn.

Lauantaina 10.4. tanssintutkija **Tiina Suhonen** ja koreografit **Ulla Koivisto** ja **Reijo Kela** puhuvat Cunninghamin vaikutuksesta suomalaiseseen tanssitaiteeseen.

Lisäksi nähdään **Charles Atlasin** ja Merce Cunninghamin ohjaama tanssielokuva *Coast Zone* (1983) sekä tv-dokumentti *The Collaborators: Cunningham, Cage, Rauschenberg* (1987). Siinä Cunningham keskustelee läheisten työtovereitensa säveltäjä John Cagen ja kuvataiteilija **Robert Rauschenbergin** kanssa. □

Toinen otto onnesta

KOKEELLISISTA nykytanssiteoksistaan tunnetun **Sanna Kekäläisen** tinkimätön tanssiteos *Onni-Bonheur-Happiness* sai ensi-iltansa Kiasma-teatterissa helmikuussa 2009. Kantaesityksen jälkeen Kekäläinen työsti ja uudelleentulkitsi esitystään vuoden ajan. Muodonmuutoksen kokenut teos tulee huhtikuussa takaisin – ja ensi kertaa – Kiasmaan. Saamme viimeinkin selville, miten aika ja kokemus ovat onnea muokanneet. □

Helsinki-Turku-Afrikka

SUOMEN ehkä tunnetuimman videotaiteilijan **Eija-Liisa Ahtilan** teos *Where Is Where? – Missä On Missä?* (2008) sekä maailmankuulun brittiläisen videotaiteilijan ja elokuvaohjaajan **Isaac Julienin** teos *Western Union: Small Boats* (2007) tulevat esille vuonna 2011 osana Turun kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaa.

Molemmat teokset ovat Kiasman omista kokoelmista ja käsittelevät kolonialismin historiaa Euroopassa. Näitä suurikokoisia installaatioita ei ole aiemmin nähty Suomessa.

Teokset esitellään peräkkäin vuoden 2011 aikana ja ne ovat osa ARS 11-näyttelyn afrikkalaisen nykyaiteen teemaa. Näyttelyt tuotetaan yhteistyössä Kiasman tukisäätiön kanssa. □

Palo- ja pelastusmuseo

JUSSI KIVEN Palo- ja pelastusmuseo on esillä Studio K:ssa 16.5. saakka.

Ilja Glazunovin näyttelyn avajaiset vuonna 1975 Helsingin Taidehallissa. Henkilöt vasemmalta: opetusministeri Marjatta Väänänen, taiteilija Ilja Glazunov, Neuvostoliiton Suomen-suurlähettiläs Vladimir Stepanov (taustalla), Tasavallan presidentti Urho Kekkonen, Neuvostoliittoinstituutin johtaja Valdemar Melanko ja Taidehallin intendentti Seppo Niinivaara.

KIASMA on avoinna ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18 ja ma suljettu.

POIKKEUKSIA aukioloajoissa

VAPPU
aatto pe 30.4. 10–17
vapunpäivä la 1.5. suljettu

JUHANNUS
to 24.6. 10–17
juhannusaatto pe 25.6. suljettu
juhannuspäivä la 26.6. suljettu
su 27.6. 10–17 □

Kuka muistaa Glazunovia?

1970-LUVULLA, presidentti **Urho Kekkosen** vielä hallitessa maata, suomalaisessa taide-elämässä koettiin poikkeuksellinen, mutta hyvin aikansa oloinen ilmiö neuvostoliittolaisen maalarin **Ilja Glazunovin** vallatessa hetkeksi lehtien palstatilat.

Ilja Glazunov tuli tunnetuksi etenkin vuonna 1973 maalaamastaan Kekkosen muotokuvasta ja Helsingin Taidehallin yleisömenestykseen yltäneestä näyttelystään kaksi vuotta myöhemmin. Aika oli Suomessa otollinen taiteen ja sen myötä saadun julkisuuden hyödyntämiseen sisä- ja ulkopoliitikassa, UKK:n ja YYA:n hengessä.

Muotokuvat muodostavat Glazunovin suomalaistuotannon keskeisimmän osan. Niistä rakentuu varsinainen kasvogalleria aikansa vaikuttajahahmoista politiikassa sekä järjestö- ja kulttuurielämässä. Ahkerasti maalannut Glazunov ikuisti myös monet suomalaiset

ystävänsä ja tukijansa. Näiden, mallin edessä luonnosteltujen teosten aitoudesta ei voida myöskään kiistellä, päinvastoin kuin monista muista taiteilijan toistamista aiheista.

Neuvostoliiton epävirallisen taidelähtetilään tyyli poikkesi sosialistisesta realismista ja nojasi vankasti bysanttiin ja vanhaan venäläiseen perinteeseen. Myös osa ajan realismin nimeen vannoneista suomalaisista vierasti Glazunovin tyyliä teoksia ja varsinkin hänen hävyttömän rohkeaa roolia seurapiirien – ja presidentin – suosikkina.

Glazunovin myötä nousi esiin moni tyyppillinen taidemaailman ääri-ilmiö: taiteilijaan kohdistunut julkisuus kaikkine kiroineen, huhut kopioista, väärännöksistä ja epämääräisistä taulukaupoista. Jokaisella aikakaudella on omat glazunovinsa – taiteilijat, joiden teokset kertovat eliitin oikukkaasta taide- mausta ja joiden teoksilla on väline-

arvo poliittisessa toiminnassa tai muussa imagon luonnissa.

Ilja Glazunovin taiteellinen päätuotanto 1970-luvulta sijoittuu paikallisesti Neuvostoliittoa ja sisälöltään venäläisyyteen. Se muodostaa aivan toisella tavoin kuvioitun ornamentin ja eri yleisöä puhuttelevan tarinan, joka on vahvasti sidoksissa kansallishenkeen, traditioihin ja venäläiseen kirjallisuuteen.

Kiasman näyttelyssä katse ei kohdistu niinkään itään kuin ”sisään-päin”: suomalaisen 1970-luvun politiikkaan, arvoihin ja makuun, joita peilataan Glazunov-ilmion kautta. Miten näemme tuon ajan tämän päivän perspektiivistä, tunnistammeko vielä maalausten hahmot ja heidän tarinansa – ja kuka muistaa Ilja Glazunovia?

□ Jari-Pekka Vanhala

Kokoelmat

Kiasman kokoelmia esitellään kerran vuodessa vaihtuvassa näyttelyssä. Näin saadaan aikaan mahdollisimman tuore ja monipuolinen näkökulma jatkuvasti uusiutuvaan taidekokoelmaan. Nyt on vuorossa 11. kokoelmanäyttely, jossa on esillä mm. Tiina Mielosen teos Vuori, 2009.

Pääroolissa katsoja

Kiasman uusi kokoelmanäyttely on saanut oivaltavan nimen Järjestetty juttu. Nimi liittyy nykytaiteen tapahtumuonteeseen, miten teokset rakentuvat ja miten taide kohdataan. Kaikki on tavallaan järjestettyä, kuvailee kokoelma-intendentti Pirkko Siitari.

"Järjestetty juttu tuo mieleen kysymyksen, että jos tämä on järjestetty, niin mikä sitten on järjestämätöntä? Rajaa spontaanin ja suunnitellun tai lavastetun ja lavastamattoman välille on vaikea vetää. Katsojalla onkin tärkeä osa. Hän ratkaisee lopulta, miten hän näyttelyn kokee ja millainen tapahtuma näyttelystä muodostuu", kertoo **Pirkko Siitari**.

Miten idea syntyi?

"Viime vuosien kehitykseen liittyy nykytaiteen pyrkimys ylittää ennakkoluulottomasti erilaisia raja-aitoja mm. kuvataiteen ja esitystaiteen välillä. Kehityksen taustalla ovat mm. 1960-luvun happeningit ja performanssit.

VTM/KKA / HENRI TUOMI

JÄRJESTETTY JUTTU

3. krs
26.3.2010 – 20.2.2011

Jacob DAHLGREN, Hanna HAASLAHTI, Eeva-Mari HAIKALA, Sasha HUBER, Meta ISAEUS-BERLIN, Anssi KASITONNI, Joachim KOESTER, Tellervo KALLEINEN & Oliver KOCHTA-KALLEINEN, Hilda KOZÁRI, KULTU, Mikko KUORINKI, Raakel KUUKKA, Antti LAITINEN, Johanna LECKLIN, Golan LEVIN, Bjarne LÖNNROOS, Susanna MAJURI, Walter MARTIN & Paloma MUÑOZ, Ursula MAYER, Elina MERENMIES, Arttu MERIMAA, Tiina MIELONEN, Marja MIKKONEN, Kristina NORMAN, Tero PUHA, Hannele RANTALA, Aurora REINHARD, Seppo RENVALL, Anna RETULAINEN, Maiju SALMENKIVI, Minna SUONIEMI, Pekka SYRJÄLÄ, Sara TOIVONEN, Santeri TUORI, Salla TYKKÄ, UNSWORN INDUSTRIES, Marko VUOKOLA, Jeff WALL, Ahmet ÖGÜT, PIXELACHE, RADIOTEATTERI, /teatteri.nyt

KIASMA KOKOELMAT

JOHANNA LECKLIN

1990-luvulla alkoi yleistyä relationaalisen taiteen käsite. Sillä ranskalainen kuraattori **Nicolas Bourriaud** viittaa ihmisten välisistä suhteista ja tilanteista ammentavaan taiteeseen. Se tarkoittaa, että teokset syntyvät tiettyssä historiallisessa ajassa ja paikassa ja tuottavat myös uusia suhteita. Esimerkkinä voi mainita vaikkapa taiteilija **Johanna Lecklinin** *Story Cafén*, jossa hän kutsuu ihmisiä kahville ja kertomaan tarinan.”

”Näyttely tarkastelee tapahtumaa eri näkökulmista. Näemme esimerkiksi kuvataiteilija **Antti Laitisen** työskentelyn keskeisen merkityksen teoksessa *It's My Island (Oma saari)*. Se kertoo äärimmäisen hitaasta ja fyysisestä tapahtumasta.”

SIRO MICHEROLI © SASHA HUBER

Sasha Huberin teos *Rentyhorn* (2008) ottaa kantaa. Osoitteessa www.rentyhorn.ch voit allekirjoittaa vetoomuksen sveitsiläisen Agassizhorn-vuoren nimeämiseksi uudelleen.

Johanna Lecklinin *Story Café* -teoksessa (2004–) kuullaan kahvilatarinoita eri puolilta Eurooppaa.

Siitari kuvaa taiteilijan työskentelyä havainnollisesti: "Ensin taiteilija raahaa hiekkaa perustuksia varten. Lopulta lähes paristasadasta hiekkasäkistä syntyy saari. Taiteilija on käsikirjoittanut ja luonut performanssin, joka on kuvattu videolle. Kokonaisuus – fyysisuus, ajan käyttö ja maisema – on hyvin suunniteltu, taiteilijan järjestämä juttu."

Miten tapahtuma on läsnä maalauksessa?

"Esimerkiksi taideteoksen tekemisen prosessina. Kuvataiteilija **Tiina Mielonen** toteuttaa maalauksensa yleensä kerralla valmiiksi. Hän maalaa pleksipintoihin maisemakuvia, joissa korostuu äärimmäinen varmuus ja abstrakti tyylittely.

Ideat maisemiin hän saa muun muassa postikorteista. Valmis teos voi katsojasta tuntua tutulta ja samalla kuitenkin oudolta."

Mitä katsoja voi nähdä ja kokea?

"Pohdimme näyttelyssä myös katsojan roolia. Esimerkin tästä näkökulmasta muodostaa **Jacob Dahlgrenin** teos *The Wonderful World of Abstraction (Abstraktion ihmeellinen maailma)*. Taiteilija oli kerran nähnyt pilapiirroksen, jossa katsoja oli kadonnut maalauksen raitoihin. Niinpä Dahlgren päätti itse kokeilla samankaltaista veistosmaista ideaa. Hän loi raidallisen, silkkinauhoista rakennetun seinän, jonka sisään saattoi kadota."

"Täydellisen kokemuksen saa, kun sukeltaa värimereseen, vaeltaa nauha-aallokon lävitse ja antaa nauhojen koskettaa itseään", innostaa Pirkko Siitari. "Syntyy taide-elämys ja teos sitouttaa katsojan aistikokemuksen kautta teokseen."

Katsojalla on oma osa näyttelyn syntymisessä. Mitä tapahtuu, kun katsojan rooli muuttuu?

"**Salla Tykän** teos *ZOO* esittelee kahta eri maailmaa. Toisessa tyylikäs nainen liikkuu kameroineen eläintarhassa. Toisessa sukellaan uppopallon kiihkeään maailmaan. Taiteilija rakentaa näiden kahden maailman välille kihelmöivän jännitteen, toisen pinnan ja syvyyden välille, toisen katsomisen ja katseen

Salla Tykkä rakentaa kihelmöivää jännitystä ZOO-videoteoksessaan (2006).

kohteena olemisen välille. Asiat eivät olekaan sitä, miltä ne näyttävät. Eläintarhassa katsotaan eläimiä, mutta Tykän *Zoossa* katsojasta tuleeikin katsottu.”

Saako jokainen kävijä oman tapahtumansa?

”**Hilda Kozárin** teos *ILMA, Helsingin, Pariisin ja Budapestin tuoksu* houkuttelee katsojaa käyttämään näköänsä ohessa muitakin aisteja. Taiteilija on luonut tuoksuilla kolmen akryylikuplan sisään oman muistonsa kolmesta eri kaupungista. Tuoksujen kehittelyyn osallistui asiantuntijana pariisilainen hajuvesien suunnittelija **Bertrand Duchaufour**. Kozári kuvasi hänelle asioita, joita hän piti tunnusomaisina kaupungin tuoksuille.

Jokainen kävijä voi aistia omalla tavallaan vaikkapa sen mille Helsinki tuoksuu, ja luoda teoksesta omat mielikuvansa.”

□ Merja Kukkonen

Kokoelmanäyttelyn teoksia esittelevän luettelon voi hankkia Kiasman verkkokaupasta www.kiasma.fi tai Kiasma-kaupasta. Pienen näyttelyoppaan voi ostaa Infosta yhden euron hintaan.

Järjestetty juttu

KOKOELMANÄYTTELYSSÄ on esillä kaikkiaan noin 70 teosta. Osa teoksista vaihtuu syksyllä. Näyttelyn aikana järjestetään taiteilijataapaamisia, luentosarjoja ja työpajoja.

Näyttely esittelee nykytaidetta, joka on siirtynyt yksittäisen objektin luonteesta kohti tapahtuman taidetta. Näyttely nostaa esiin katsojaa teoksen kokijana ja taiteilijan tapahtuman järjestäjänä. Tarkastelun kohteeksi nousevat osallistava taide sekä teokset, joissa on nähtävillä taiteilijan tekemä performanssi tai lavastama tilanne.

Näyttelyn on suunnitellut kuraattoriryhmä Eija Aarnio, Leevi Haapala, Saara Hacklin ja Pirkko Siitari. □

Yhteisiä asioita

© GALLERI CHARLOTTE LUND

KRISTINA MÜNTZING

Uusia ruotsalaisia -installaatioon on koottu satoja nukkeja, jotka taiteilija on tehnyt yhdistämällä matkamuistoja ja populaarikulttuurin hahmoja. Kristina Müntzingin teos käsittelee maahanmuuttoa ja kulttuuriseen identiteettiin liittyviä teemoja.

Ulrika Minami Wärmling saa innoituksensa 1800-luvun muotokuvamaalauksesta. Yhteiskunnan hyväosaisten sijaan hän kuvaa goottien alakulttuuria. Maalauksissa esiintyy taiteilijan goottiystäviä eri puolilta maailmaa. Kuvassa teos Johan ja Sebastian.

Nykytaide kertoo meistä

YHTEISIÄ ASIOITA -näyttelyn teoksista syntyy uskomaton ajan henki. Kuvat peilaavat maailmaa seitsemän taiteilijan silmin. Mukana ovat **Anna Ekman, Tellervo Kalleinen & Oliver Kochta-Kalleinen, Kristina Müntzing, Jari Silomäki, Astrid Svangren** ja **Ulrika Minami Wärmling**.

Näyttely kommentoi tätä päivää rohkein ottein. Esiin nousevat nykyelämän ilmiöt ja niiden todellisuudet. Teokset käsittelevät mm. työelämän haasteita, identiteettejä ja syrjäytymistä. Yksityinen ja julkinen, esteettisen ja poliittinen käyvät vuoropuhelua.

Näyttelyn teoksia on Kiasman lisäksi esillä Hanasaaren kulttuurikeskuksen galleriassa Espoossa osana Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston 50. juhlavuoden ohjelmistoa.

□ Merja Kukkonen

YTM/KKKA / PIIRI-MYKÄNEN

Kiasma-teatteri

Irma Luhta vuonna 2010.

”On palattava 70-luvulle ja kouluaikeihin Vaasaan. Kuvataide kiinnosti silloin. Koululla oli oma taidekerho ja minulla oli kuvamataito aina 10. Hain lukemaan arkkitehtuuria, mutta en päässyt. Päädyin Oulun yliopistoon opiskelemaan matematiikkaa.”

Vuonna 1973 **Irma Luhta** oli mukana perustamassa Oulun Elokuvakeskusta. ”Elokuvakiinnostukseni voi helposti nähdä yhtenä reittinä kohti elävän taiteen kiinnostusta.”

70-luvun opiskelijapiireissä keskityttiin kuitenkin politiikkaan ja valtaa pitäneet vasemmistolaiset eivät aina kävelleet käsikädessä kulttuuripiirien kanssa. Irma kuitenkin tasapainoili ’kulttuurikuikelona’ myös opiskelijapolitiikassa ja oli mukana tekemässä silloista hallinnon- ja tutkinnon-uudistusta.

80-LUKU – TIETOISUUS

Performanssin aika koitti 1980-luvulla. Irma näki mm. kotimaisten ryhmien Homo\$:n ja Jack Helen Brutin performanssit Provinssi-rockissa ja Vasa Festivaleilla – ja oli myyty. Ennen kaikkea hän näki performanssit visuaalisen taiteen kehittyminä. Koko 80-luvun hän kiersi katsomassa niin monia performansseja kuin mahdollista. Ensimmäisen kerran Irma esiintyi itse vuonna 1989 *Hopeataivas*-performanssilla galleriassa miehensä **Pekka Luhdan** näyttelyn avajaisissa.

90-LUKU – PERFORMANSSI JA TIEDE

Vuonna 1991 Muu ry ja Vapauden aukio-galleria kutsuivat kaikki performanssi-taiteilijat *Performanssikavalkadiin* Helsingin

Kun Irmasta tuli Optimisti

Irma ei syntynyt Optimistiksi, vaan kehitys taiteilijuutta kohti on ollut polveileva ja kahtiajakoinen. Tarina hahmottuu selkeinä vuosikymmeninä.

LARI LUHTA

Irma Optimisti vuonna 2005.

Juhlaviikoille. Irma oli kuullut tilaisuudesta Pekalta ja osallistui tapaamiseen. Tämän jälkeen hän oli yksi Suomen performanssitaiteilijoista: ”Minulla oli kipinä ja päätin ottaa asian tosissani. Feministitaiteilijana halusin ottaa tilanteen kokonaisvaltaisesti haltuuni – tästä syntyi **Irma Optimisti**.”

Samana vuonna hän muutti perheineen Turkuun ja aloitti **Irma Luhtana** matematiikan väitöskirjan kaosteoriasta. Naismatematiikko oli erikoisuus, mutta akateeminen ura eteni hyvin. Turusta löytyi myös kovanoste Irma Optimistille. Performanssitaiteesta oltiin kiinnostuneita ja yleisöä riitti. Turun Sanomat ja Helsingin Sanomat tekivät juttuja, ja esitystilaisuuksia löytyi runsaasti muun muassa museoista.

Vuosikymmen vierähti Turussa ja sieltä käsin työskennellen. Huhtikuun alussa 1999 muuttoauto saapui pääkaupunkiin, toukokuussa Irma Optimistilla oli jo työhuone Kaapelitehtaalla. ”Kellarissa sijaitseva pölyinen tila ei kuitenkaan osoittautunut ideaaliksi työskentelyyn ja **Lauri Luhta** kysyi eikö tilaa voisi käyttää johonkin hyödylliseen. Tästä syntyi Lå-bas, joka oli ennen kaikkea esitystila performance-, video- ja ääniteoksille ja -tapahtumille.”

00-LUKU – LÅ-BAS PERFORMANSSITAITEEN PUOLESTA

Samalla tavalla kuin Irma Optimistin (nais)performanssitaiteelle oli ollut selkeä tilaus 90-luvulla, oli 2000-luvulla tilausta performanssitaiteen esitystilalle. ”Kymmenen vuoden aikana Lå-bas:ssa voi sanoa esiintyneen kaikki kotimaiset performanssitaiteilijat. Ainakin heitä on kutsuttu esiin kaikista koloista. Lisäksi mukana on ollut suunnaton määrä kansainvälisiä taiteilijoita.”

Lå-bas on Irman mielestä helppo ja joustava toimija, sillä se ei ole yritys eikä yhdistys. Se koostuu epähierarkkisesti toisiinsa löyhästi sitoutuneista ihmisistä ja se pyrkii olemaan henkilöitymätön. Taiteilijat ovat tärkeitä ja heidän tahtotilansa. Rahaa ei toimintaan käytännössä ole ollut. Verkostot ja kansainvälisyys ovat olleet toiminnassa keskeisiä.

Lå-bas -tapahtumia on järjestetty mm. museoissa ja muissa taidelaitoksissa. Lå-bas toimiikin aina tilannekohtaisesti ja paikkasidonnaisesti. ”Näin kymmenen vuoden kunniaksi Kiasma sopii mainiosti Lå-bas -biennaalin paikaksi. Fokus on nykytaiteessa, osaksi uusissa nimissä ja osaksi jo mainetta niittäneissä kansainvälisissä vieraisissa, joiden esityksiä Suomessa ei ole vielä nähty.”

Ja eiköhän Irma Optimisti intoudu myös itse esiintymään. Nähtäväksi jää onko häneen vaikuttanut se, että ensimmäistä kertaa matematiikko Irma Luhtan ja performanssitaiteilija Irma Optimistin roolit ovat olleet vaarana sekoittua, sillä hänet kutsuttiin juuri Åbo Akademin tiedepäiville esiintymään Irma Optimistina. Kaaostaidetta luvassa?

□ Jonna Strandberg

Irma Optimisti on performanssitaiteilija ja kuraattori, joka perusti yhdessä poikansa Lauri Luhtan kanssa kymmenen vuotta sitten Lå-bas nimisen performanssitaiteen foorumin.

Lå-bas'n juhlavuotta vietetään Kiasma-teatterissa biennaalin myötä 22.–25.4. Luvassa on kansainvälistä ja kotimaista performanssitaiteita, äänirunoutta ja -taidetta, video näytöksiä, ja ensi kertaa esillä on performanssitaiteen valokuva-arkisto.

Malin kansallismuseo ja sitä ympäröivä puisto toimi Bamakon biennaalin keskuspaikkana.

Ideoita etsimässä

Ensiksi Bamakossa tulvahti vastaan lämpö. Uskomaton, päihdyttävä kuumuus. Sitten äänet, sitten värit. Tämä oli ensimmäinen Afrikkaan suuntautunut ARS 11 -suunnittelumatka.

Lentokone laskeutui pomphdellen Bamakon epätasaiselle kiitoradalle marraskuisena yönä. Saimme koneessa esimakua töyssyisistä kaduista, vaikkemme sitä vielä ymmärtäneetkään.

Kaikki olivat valtavan kiinnostuneita. Mistä kaukaa olette tullut? Finland? Europe du Nord, OK, jostain sieltäpäin. Taksikuskit remahtivat nauruun kun kuulivat, että Suomessa oli satanut ensilumi.

Naurua, melua, musiikkia

Yhtäkkiä maailma oli täynnä ääntä. Jatkuva liikenteen melu, autontorvien tööttäykset ja paljon puhetta, huutoja, naurua, musiikkia. Paikallisen valtakielen, bambaran rytmi kaikuu edelleen korvissani. Kaikki tuntuivat olevan matkalla johonkin myymään jotakin. Loputon virta ihmisiä, mopoja, autoja ja busseja kansoitti kaupunkiin johtavaa siltaa aamuvahaisesta asti.

Naiset kantoivat päänsä päällä valtavia banaaniterttuja ylväs-

ryhtisinä, värikkäissä vartalonmyötäisissä puvuissaan. Lapset kulkivat liinassa mukana, yksi rinnalla, toinen selässä. Ihmettelin, kuinka paikalliset onnistuivat pitämään siinä helteessä vaatteensa niin täydellisen sileinä ja rypyttöminä. Me vieraat hikoilimme kuin saunassa.

Sähköistä tunnelmaa

Bamakon valokuvabiennaalin keskuspaikkana toimi Malin kansallismuseo. Koko tapahtuman ja *Frontiers (Rajat)* -päänäyttelyn viralliset avajaiset olivat museon puistossa. Juhlallisen tapahtuman pääpuhuja oli Malin pääministeri. Kun hän saapui, orkesteri ja kuoro aloittivat riemuitsevan laulun.

Seuraavat isot avajaiset pidettiin Kulttuuripalatsissa ja sitä seuraavat taidekoulun galleriassa, Bamakon kaupunginmuseossa ja Ranskan Kulttuurikeskuksessa. Oli tärkeää saada tavata henkilökohtaisesti taiteilijoita. Parhaat keskustelut käytiin Bamakon viehättävissä baareissa.

Unohtumattomia kohtaamisia

Seuraavana iltana tutustuin paikalliseen kulttuurituottajaan, **Igoon**, jolta sain kutsun ITE-taiteilija **Anselin** kotipihalla pidettyihin

juhliin. Pelkästään paikan löytäminen oli jo pieni seikkailu.

Juhlissa tietysti musisoitiin ja tanssittiin. Illan aikana esiintyi maailmankuulun koreografi-tanssijan **Kettlyn Noëlin** tanssijoita. Heidän liikekielensä oli pysähdyttävää. Yksinkertainen improvisaatio oli mitä kiinnostavinta nykytanssia.

Seuraavana päivänä Igo vei meitä vieraita tutustumaan Noëlin tanssikouluun. Koulun juuret ovat länsimaisessa nykytanssissa mutta afrikkalainen todellisuus on läsnä koreografioissa.

Mahdollinen maailma

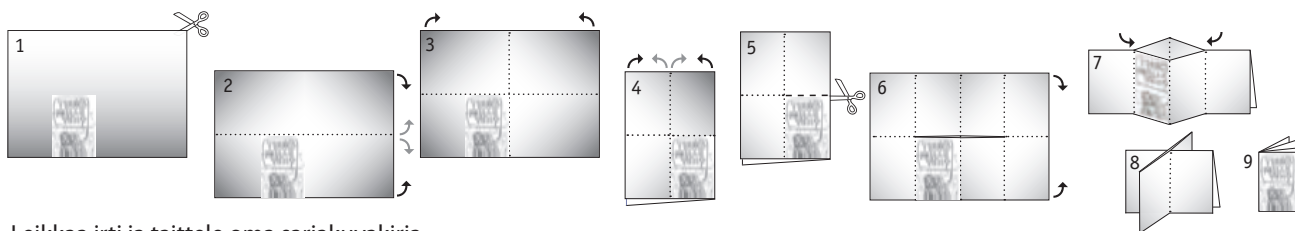
Viimeinen päivä ja suunta kotiin. Kiidän taksilla kohti Malin kansallismuseota. Seinässä lukee: *un autre monde est possible*, toinen maailma on mahdollinen. Viemme kotiin tuliaisiksi toivoa.

□ Arja Miller

Vierailu tapahtui marraskuussa 2009. Bamakon valokuvabiennaali on Afrikan tärkeimpiä nykyaikaisen taiteen tapahtumia. Toinen nykyaikaiseen keskittynyt biennaali on Dak'Art Senegalissa. www.rencontres-bamako.com www.biennaledakar.org

Kiasma-sarjakuvaa piirtää tamperelainen kuvataiteilija Kaija Papu. Kaija Papun sarjakuvia on myytävänä mm. Kiasma-kaupassa. www.kaijapapu.com, www.kaino-kustanne.com □

Leikkaa irti ja taittele oma sarjakuvakirja.

URB10

URBAANIN TAITEEN FESTIVAALI - URBAN ART FESTIVAL
KIASMA, HELSINKI, FINLAND | 30.7.-8.8. 2010
WWW.URB.FI

Kiasma-kalenteri

näyttelyt

25.4. saakka

Adel Abidin

4. krs

Irakilaisuomalaisen Adel Abidinin (s. 1973) teokset puhuttelevat ironian ja huumorin avulla vaikka aiheina ovat yhteiskunnalliset kipupisteet, sodan, ympäristön ja seksuaalisuuden kysymykset.

14.4.–12.9.

Yhteisiä asioita

Ruotsalaista ja suomalaista

nykytaidetta

2. krs

Taiteilijat käsittelevät teoksissaan mm. työtä, identiteettejä, syrjäytymistä ja itsekkyyttä aikamme kuvana. Mukana Anna Ekman, Tellervo Kalleinen ja Oliver Kochta-Kalleinen, Kristina Müntzing, Jari Silomäki, Astrid Svangren sekä Ulrika Minami Wärmling. Näyttely on osa Suomalais-ruotsalaisen kulttuuri-rahaston juhluvuoden ohjelmistoa.

30.4.–15.8.

Denise Grünstein

Figure Out

5. krs

Suomalaissyntyisen, Tukholmassa työskentelevän valokuvataiteilija Denise Grünsteinin (s. 1950) ensimmäinen laaja näyttely Suomessa koostuu läpileikkauksesta taiteilijan 2000-luvun surrealistisävyisiin valokuvasarjoihin. Teosten keskiössä on ihminen, joka on kuvattu hienovaraisen dramaattisella tavalla maisemassa.

21.5.–29.8.

Ilja Glazunov ja Suomi

4. krs

Näyttely kertoo presidentti Urho Kekkosen ajan Suomesta mielenkiintoisen taide-elämän ilmiön kautta. Venäläisen taiteilijan Ilja Glazunovin rooli poliittisen eliitin suosikkina herätti huomiota 1970-luvulla.

Studio K (2. krs)

16.5. saakka

Jussi Kivi

Fire & Rescue Museum

Näyttely esittelee kuvataiteilija Jussi Kiven pitkäaikaisen harrastuksen myötä syntynyttä palokunta-aiheista kokoelmaa. Näyttely oli esillä Suomen Aalto-paviljongissa Venetsian biennaalissa vuonna 2009.

kokoelmat

26.3.2010–20.2.2011

Järjestetty juttu

-kokoelmanäyttely

3. krs

Mediateekki (2. krs)

Millainen tapahtuma on järjestetty juttu? Yleensä ilmauksella tarkoitetaan, että jokin on ennalta määrättyä, junailtua, ellei peräti lavastettua. Raja lavastetun ja lavastamattoman, spontaanin ja käsikirjoitetun välillä on häilyvä.

Kiasman kokoelmanäyttely käsittelee nykyaiteen tapahtumaluonnetta: miten teokset rakentuvat tai miten taide kohdataan näyttelytilanteessa. Tarkastelun kohteeksi nousee osallistava taide sekä teokset, joissa on nähtävillä taiteilijan tekemä esitys tai lavastama tilanne.

Taiteilija tavattavissa!

ke 7.4. klo 17–20
Taiteilijoiden ilta

ti-su 6.–11.4.
Story Café

la klo 12–15
Koristeltu kaupunki
27.3., 10., 17. ja 24.4.

ke klo 19–20
Keskustellaan Rauhassa

Klo 17 Jussi Kivi esittelee teoksensa Fire & Rescue Museum. Studio K (2. krs).
Klo 17.30–19.30 Järjestetty juttu -näyttelyn taiteilijat tavattavissa. 3 krs.
Hanna Haaslahti, Hilda Kozári, Tiina Mielonen ja Maiju Salmenkivi. Tule ja jututa!
Klo 18–19.30 Keräilyhulluus ja taide -keskustelutilaisuus.
Taiteilijat Jussi Kivi, Outi Turpeinen ja Veli Granö keskustelevat keräilyhulluuden ja taiteen rajamaastosta. Seminaari-tila (1. krs). Vapaa pääsy.

Kerro tarina, saat kupin kahvia! Taiteilija Johanna Lecklinin tarinakahvila, Story Café on viikon Kiasman edustalla. Ti klo 14–17, ke–pe klo 14–18, la–su klo 12–16.

Taiteilija Maiju Salmenkiven ohjaamat nonstop-työpajat.
Yli 4-vuotiaille, alle 10-vuotiaat aikuisen seurassa.
Museolipulla. Ei ennakoilmoittautumista.

Järjestetty juttu -näyttelyn taiteilijat kertovat teoksistaan ja työskentelystään.
3. krs. Museolipulla.

Ke 21.4. Eidos ry:n vieraana Salla Tykkä

Ke 5.5. Eidos ry:n vieraana Hilda Kozári

Ke 19.5. Aistimus ry:n vieraana Elina Merenmies

luennot ja seminaarit

pe 7.5., 10.9., 12.11. klo 12–16
Kone nimeltä kuraattori

pe 28.5. klo 17–18.30
What's in a Name? – Louis Agassiz, his mountain and the politics of remembrance.

Seminaarisarja kuraattorin työstä.

Yhteistyössä Suomen Kuraattorien Yhdistys SKY ry:n kanssa. Seminaari-tila.

Vapaa pääsy. Ei ennakoilmoittautumista. Ohjelma www.kiasma.fi/peda

7.5. Itsenäisen kuraattorin ammatilliset mahdollisuudet, oikeudet ja velvollisuudet.

10.9. Näyttelyhankkeen vaiheet. Näyttelyprosessi ideasta hankesuunnitelmaksi ja ripustuksesta purkuun.

12.11. Kansainvälinen toiminta. Itsenäisen kuraattorin globaalit työmahdollisuudet.

Sveitsiläinen historioitsija ja aktivisti, Demounting Louis Agassiz -komitean perustaja Hans Fässler luennoi (englanniksi). Komitea pyrkii nimeämään uudelleen rotuerottelua kannattaneen luonnontieteilijän Louis Agassizin mukaan nimetyn vuoren Sveitsissä. Sasha Huberin teos Järjestetty juttu -näyttelyssä on osa komitean toimintaa. Luennon yhteydessä julkistetaan kirja Huberin Rentyhorn-projektista. Seminaari-tila (1. krs). Vapaa pääsy.

työpajat

Perheille

Koristeltu kaupunki la 27.3., 10.4., 17.4. ja 24.4. klo 12–15.

Nonstop-työpajat yli 4-vuotiaille; alle 10-vuotiaat aikuisen seurassa.

Museolipulla. Ei ennakoilmoittautumista.

Aikuisryhmille

Kaveriporukoille, työyhteisöille, terapia- ja muille aikuisryhmille suunnatuista pajoista lisätietoa www.kiasma.fi. Tiedustelut ja varaukset ma–pe klo 9–12, (09) 1733 6509. Yrityksille räätälöidyistä työpajoista lisätietoa p. (09) 1733 6668.

Kouluille ja päiväkodeille

Ajankohtaista tietoa ja vinkkejä koulutyöhön: www.kiasma.fi/kouluille

Kiasma-teatteri

ke 7.4. klo 19 DemoKeskiviikko

**Ensi-ilta pe 9.4. klo 19 Sanna Kekäläinen:
Onni-Bonheur-Happiness 2**

**la 10.4. klo 14
Merce Cunningham -seminaari**

**ke 14.4. Jean-Luc Nancy
klo 13–13.45 kirjan julkistus
klo 14–16.30 Body as Theatre -luento**

**22.–25.4.
Là-bas -biennaali**

**ke 28.4. klo 18
Philip Hoffman: All Fall Down**

**10.–12.5.
Cirko – Helsingin nykysirkusfestivaali**

**la 22.5. klo 13
Dokumenttielokuva
Taiteilija Ilja Glazunov**

30.7.–8.8. URB 10

Onni-Bonheur-Happiness -teoksen kenraaliharjoitus. Vapaa pääsy.

Uusi tulkinta helmikuussa 2009 Kiasma-teatterissa kantaesitetystä teoksesta. Esitykset 11. ja 18.4. klo 15; 14. ja 16.4. klo 19. Liput 15/10 e

Cunninghamin merkitys ja vaikutus suomalaiseen tanssitaiteeseen. Vetäjänä Ulla Koivisto. Vapaa pääsy.

Ranskalainen filosofi ensi kertaa Suomessa. Esittelijänä Esa Kirkkopelto. Järjestäjät Figures of Touch -tutkimusprojekti, Aalto Yliopisto / Porin taiteen ja median laitos. Yhteistyössä Kiasma ja Gaudeamus. Vapaa pääsy.

Là-bas 10-vuotta: luvassa performanssia, äänitaidetta, toimintarunoutta ja keskusteluja. Esillä uusi performance-taiteen digiarkisto. Vapaa pääsy.

Kaikki romahtaa (2009, 94 min) on kanadalaisen kokeellisen elokuvantekijän uusin elokuva. Yhteistyössä AVEK ja Kuvataideakatemia. Vapaa pääsy.

Cirkon Kiasman osuus keskittyy tänä vuonna seminaareihin. www.sirkusfestivaali.net

Aikamatka 1970-luvun Neuvostoliittoon! Venäjänkielisen dokumentin Suomen ensi-ilta oli 12.4.1977 elokuvateatteri Capitolissa. Ohjaus Pavel Rusanovin. Suomenkielinen selostus. Kesto 40 min. Museolipulla.

Urbaanin taiteen festivaali.

info

**Osoite
Aukioloajat
Liput
Ilmaisilta
Info**

**Suomenkieliset yleisöopastukset
Ruotsinkielinen yleisöopastus
Tilattavat opastukset**

www.kiasma.fi

**Café Kiasma
Kiasma-kauppa**

Kiasman Ystävät ry

Nykytaiteen museo Kiasma, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu.
Museolippu 8/6 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
Kuukauden ensimmäinen ke klo 17–20.30 vapaa pääsy.
p. (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Ke ja pe klo 18, su klo 15, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12, museolipulla.
Ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaan. Tilaukset ma–pe klo 9–12,
p. (09) 1733 6509 tai opasvaraus@kiasma.fi. Hinnat arkisin 65 e,
sunnuntaisin 80 e. Opastuskielet englanti, ruotsi ja suomi.

Tutustu ohjelmistoon tai liity maksuttomalle Kiasmail-postituslistalle.
Verkkokaupasta näyttelyluettelot ja Kiasma-tuotteet.

Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu. p. (09) 1733 6504
Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu. p. (09) 1733 6505

www.kiasma.fi/kiasmanystavat, p. (09) 1733 6595

Kiasma on liikkumisesteetön. Opaskoirat ovat tervetulleita.
Lipunmyynnissä ja teatterissa on tele/induktiosilmukka.

muutokset mahdollisia

Denise Grünsteinin valokuvissa on dramatiikkaa. s. 2

Näkökulma s. 6

Kiasma lyhyesti: uutisia, tapahtumia, vinkkejä tulevasta... s. 8

Järjestetty juttu -kokoelmanäyttelyssä pääroolissa on katsoja s. 14
Yhteisiä asioita s. 19

Irma ei ollut alkujaan Optimisti s. 20

Bamako ja ARS s. 22
Kiasma-sarjakuva s. 23

Kiasma-kalenteri s. 25

Deloitte.

NOKIA
Connecting People

3M

DAGMAR

LÖNNBERG
PRINT & PROMO

TIKKURILA